

EL LLENGUATGE

11/VI/1976

El rètol i el cartell

Amb les paraules rètol i cartell, bàsicament, podem cobrir tot un camp de significació en l'expressió del qual, molt sovint, sorgeixen dubtes i vacil·lacions. El cartell és un gran full, manuscrit o imprès, que s'encasta en un perret, una columna, etc., i amb el qual s'anuncia alguna cosa al públic: un concert, una obra de teatre, un partit de futbol, etc. I el rètol és la inscripció del nom d'un establiment o d'un carrer, situada en un lloc ben visible, amb un suport físic de diversa mena, i té també aplicació dins el camp de les arts gràfiques i plàstiques en general. Si hi afegim altres mots com ara avis, anunci, inscripció, etiqueta, pancarta i pasqui, que poden ésser aplicats segons els casos, ens podem convèncer que no costa gaire de prescindir de la forma «letrero», mala adaptació de la paraula castellana «letrero», que tant s'ha arribat a fer servir. D'altra banda, no resulta superflu d'insistir sobre les formes correctes d'aquestes dues paraules: cartell i rètol. Sovint, algú les transforma en «cartel» i «ròtul», formes que caldria mirar d'eliminar, tant de la llengua escrita com del llenguatge oral.

La forma rètol, a més, ens serveix de guia per als altres mots de la mateixa família. Essencialment, són el verb retolar, que vol dir «fer o posar rètols» i el derivat verbal retolador, que és el qui es dedica a fer rètols, i que és també el nom que hem de donar a una nova mena de bolígrafs, de punta flosja i esponjosa i traç gruixut, i que avui coneixen una gran difusió.

ALBERT JANE